

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/249/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112227052
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1112227052.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovcovej Pospíšilovej a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci navrhovateľa: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., G. XX, zastúpený zákonným zástupcom Z. A., nar. XX.X.XXXX, bytom I., G. XX, zast. FUTEJ & Partners, s.r.o. Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, Imricha Karvaša 1, Bratislava, IČO: 30 844 789, o náhradu škody vo výške 4.575,52 eur s príslušenstvom na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 5. januára 2015, č.k. 12C 156/2012-208, a proti uzneseniu zo dňa 24. marca 2015, č. k. 12 C 156/2012-244, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o zamietnutí návrhu vo veci samej vrátane trov konania potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 12C 156/2012-244 zo dňa 24.03.2015 potvrdzuje. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 4.575,52 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a zároveň zamietol jeho žiadosť na podanie jeho prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie. V konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p., z dôvodu, že ich náhradu si neuplatnil. Svoje rozhodnutie v časti výroku, ktorým návrh zamietol, odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a vecne tým, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody, ani namietaný nesprávny úradný postup odporcu, a tým ani príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a nesprávnym úradným postupom odporcu.

Vykonaným dokazovaním zistil, že Úrad pre finančný trh rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil **PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len „Družstvo“) Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku a to zápisnicou z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, podľa ktorej mal Úrad pre finančný trh schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev s tým, že Úrad pre finančný trh Družstvo v upozornení zo dňa 13.05.2003 oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku a upozornil Družstvo, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich Prospekt, z dôvodu vykonávania dohľadu nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa

ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľadu nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 828 749, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“) Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi, ako obhospodarovateľ, zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz, a obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z. z., pričom po jeho zrušení rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi opätovne pokutu vo výške 300.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zák. č. 566/2001 Z. z., a rozhodnutím zo dňa 22.04.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP, zmenila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a povolila mu, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa ust. § 6 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 1 písm. a), b), c) zák. č. 566/2001 Z. z., s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo Zmluvy o riadení portfólia požiadalo Družstvo listom zo dňa 15.04.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa Družstvo dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyť výrobkov a iné, a listom zo dňa 23.04.2010 požiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil voči nemu svoje základné povinnosti, spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska rozhodnutím o predbežnom opatrení zo dňa 12.07.2010, č. ODT-8305/2010, podľa § 25 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z. z. uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu Národnej banky Slovenska, keďže na základe oznámenia najmä Družstva vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi, a rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným Bankovou radou Národnej banky Slovenska (rozhodnutím zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011), odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a), § 55 ods. 7, ods. 9, § 85 ods. 2 v spojení s ust. § 84 ods. 1 písm. b), § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zák. č. 566/2001 Z. z., pričom rozhodnutím zo dňa 26.08.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, zastavila konanie o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom, čo potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 07.12.2010, č. GUV-744/2010. Rozhodnutím zo dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Národná banka Slovenska Družstvu, ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt predaj majetkových hodnôt s tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt nedodržovalo, a neurobilo žiadne kroky k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investícií. Národná banka Slovenska podala dňa 27.07.2010 trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a po tom, čo pri výkone dohľadu na diaľku zistila skutočnosť nasvedčujúcu spáchaniu skutku, ktorý by mohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu. Mal tiež za preukázané, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI, a na 98,85 % podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť, a nakoľko v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície, by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky, a podiel eminenta CI HOLDING, akciová spoločnosť na celkových aktívach predstavovala 91,45 %, Prospekt investície nebol zo strany Družstva dodržaný. Národná banka Slovenska preto považovala za vhodné v aktívach družstva umiestniť finančné nástroje aj iných subjektov, ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s., z dôvodu rozloženia investičného rizika. Zistil tiež, že Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K/95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu, a do funkcie správcu ustanovil Mgr. Mareka Letkovského, pričom veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok. Poukázal na to, že navrhovateľ sa stal členom Družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, do družstva vložil členský vklad, dňa 30.6.2010 požiadalo o zrušenie členského podielu,

príčom mu vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 4.575,52 Eur. Ďalej zistil, že navrhovateľ si formou prihlášky prihlásil voči Družstvu túto pohľadávku v rámci konkurzného konania proti úpadcovi (Družstvu), ktorá pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v časti v celom rozsahu popretá. Navrhovateľ inicioval incidenčnú žalobu na určenie oprávnenosti pohľadávky, konanie o ktorej je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4Cbi 63/2011 a nie je právoplatne skončené. Uvedol, že navrhovateľ ako majiteľ pohľadávky voči Družstvu v žalovanej výške, s ktorým hol v právnom vzťahu, sa musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, ktoré je voči nemu v pozícii dlžníka/povinného. Mal za to, že v čase rozhodovania, ktorý čas je s poukazom na ust. § 154 O.s.p. rozhodujúci pre posúdenie veci, nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu vzhľadom na prebiehajúce incidenčné a konkurzné konanie, V čase rozhodovania u navrhovateľa neexistuje škoda, preto nárok vyhodnotil za predčasne uplatnený.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, súd prvého stupňa uviedol, že dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, bol regulovaný zák. č. 566/2001 Z. z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom, keď k takým povinnostiam patria od 01.01.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investícií podľa ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. a od 01.06.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investícií podľa ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001. Z. z.. Dospel k záveru, že v relevantnom čase v roku 2007 nebolo možné vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt uložiť sankciu za nedodržanie Prospektu investície a ani za jeho neaktualizovanie, pretože táto povinnosť vtedy nebola vyhlasovateľovi uložená zákonom. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v tom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banke Slovenska. Keďže tak neurobilo, mohla Národná banka Slovenska nové významné skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva s tým, že nie je možné opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií, pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia. V tejto súvislosti uviedol, že Národná banka Slovenska nemala právomoc vykonávať dohľad nad celou činnosťou Družstva s tým, že Družstvo až do 15.04.2010 nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi, a až pri výkone dohľadu na mieste samom, od 20.04. do 06.05.2010 Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investícií, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investícií, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zák. č. 566/2001 Z. z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investícií, ktorú síce predložilo, táto však (ako vyplýva z rozhodnutia banky č. OPK-5664/1-5/2010 zo dňa 26.08.2010) neobsahovala všetky náležitosti podľa zák. č. 747/2004 Z. z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investícií v zmysle zák. č. 566/2001 Z. z., a keďže tieto nedostatky neboli odstránené, bolo konanie zastavené. Národná banka Slovenska ukončila aj s ňou iniciované konanie o uložení sankcie podľa ust. § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. vydaním rozhodnutia, č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Dospel potom k záveru, že Národná banka Slovenska konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom a súd prvého stupňa v jej postupe namietaný nesprávny úradný postup nezistil. Vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu, spočívajúcom v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu uviedol, že predmetom konania je nesprávny úradný postup odporcu a nie obchodníka s cennými papiermi, a preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu a nie navrhovateľke, ktorá nebola v žiadnom záväzkovom ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi, keďže zmluvnou stranou Zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo. Poukázal na skutočnosť, že dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zák. č. 566/2001 Z. z., a informácie a podklady zistené v rámci predmetu dohľadu podľa ust. § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade, sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu, ktorému zákon neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika, a Národná banka Slovenska podľa platnej úpravy v danom období (rok 2007) nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investícií sa na Družstvo v tom čase nevzťahovala, a preto nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom. Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s argumentáciou navrhovateľa pokiaľ išlo o tvrdený nesprávny úradný postup odporcu, spočívajúci

v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, a to z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľa, keď z listinných dôkazov, najmä z rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokút vo výške 16.596,96 eur (500.000,-Sk) a vo výške 9.958,18 eur (300.000,-Sk) mal za zrejmé, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach, nakoľko dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný, ako aj konanie vo veciach dohľadu, a účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie, alebo opatrenia na napravuje len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia, uložiť. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka s cennými papiermi, zabezpečiť priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu, pričom nemožno zanedbať ani povinnosti samotného navrhovateľa, ktorá sa ako členka Družstva mala aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom, a zamedziť tak znehodnocovaniu, príp. nevykonalnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom. Poukázal na podstatnú skutočnosť, že vo veci je podstatný len prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla dopustiť NBS zanedbaním dohľadu vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým je Družstvo., nakoľko len v priamej príčinnej súvislosti s takýmto nesprávnym úradným postupom by mohla navrhovateľke vzniknúť škoda. Zanedbanie dohľadu nad Obchodníkom s cennými papiermi by mohlo spôsobiť škodu len družstvu, čo je subjekt odlišný od navrhovateľa. Konštatoval, že NBS dohľad nad dohliadaným subjektom - Družstvom nezanedbala a nedopustila sa preto nesprávneho úradného postupu. Doplnil, že medzi navrhovateľkou uvádzanou škodu a vytýkaným (a nepreukázaným) nesprávnym úradným postupom navyše neexistuje ani príčinná súvislosť. Vzhľadom na nepreukázanie splnenia všetkých zákonom požadovaných podmienok na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., keď v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup, nebol preukázaný vznik škody a ani príčinná súvislosť medzi uplatnenou škodou a vytýkaným nesprávnym úradným postupom, návrh navrhovateľky vyhodnotil za nedôvodný. Vzhľadom na vyššie uvedené závery nepripustil navrhnuté dokazovanie výsluchom svedkov a listinným dôkazom - účtovnej dokumentácie družstva za roky 2002 až 2010 na preukázanie výšky uplatnenej škody.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol jeho návrh na zaplatenie jeho náhrady škody s príslušenstvom, a navrhol rozsudok v tejto časti zmeniť, a jeho návrhu vo veci samej vyhovieť, resp. rozsudok súdu prvého stupňa v uvedenej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

Uviedol, že Národná banka Slovenska zanedbávala svoje povinnosti pri výkone dohľadu nad Družstvom aj obchodníkom s cennými papiermi minimálne od roku 2007. Poukázal na to, že jej povinnosťou podľa ust. § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ust. § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý piati v tomto znení LÍŽ od 01.05.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že odporca v priebehu celého konania tvrdil opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi s tým, že povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný lak široko. Že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľky. Poukázal na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo výpoveďou svedka Ing. Y. O., T., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, z Čoho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od nej získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom, a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky, rozložené

namiesto jednej do troch zmieniek, a to zmieniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI Reality, s.r.o., a GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, U. P. Č. vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Uviedla, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom, a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch, a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi, vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti do Družstva vložených prostriedkov, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu jej banka svojim zanedbaným dohľadom, ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázal na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04.03.2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. Vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011, právoplatným dňa 18.07.2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, keď ich neaktuálnosť siahala späť k 31.12.2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovensku dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva, boli neaktuálne už k 31.12.2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 Zákona o cenných papieroch od 31.12.2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Uviedol, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľka doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu a prvostupňového súdu povinný, jej dané plnenie vrátiť, s tým, že ani zák. č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii podľa navrhovateľky fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon v plamom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania, a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Namietol tiež, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom. resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 11/2010 zo dňa 31.01.2012). Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť, keď mal za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového a právneho stavu veci, riadne zabezpečil dôkazné listiny, a z iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach mal k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, a tiež u právoplatných rozhodnutí vydaných odporcom, z ktorých je jeho úradný postup preukázaný. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania, a odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne

objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, 111. IIS 209/04, I. ÚS 241/07). Uviedol, že podstatou práva na spravodlivé konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstavám navrhovateľa. Mal za to, že navrhovateľka nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadnu žalobu proti členom predstavenstva a ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za riadenie Družstva a za hospodárenie s jeho majetkom.

Ohľadom navrhovateľom v odvolaní tvrdeného zanedbania jeho povinností pri dohľade nad Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi uviedol, že kompetencie Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Poukázal na to, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investícií, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo schválený Prospekt investícií dodržiava. Uviedol, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01.01.2009, na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zák. č. 558/2008 Z. z., a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt, Štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií, a informácie a podklady, ktorá má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností. Poukázal na skutočnosť, že žiaden zákon neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ust. § 129 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch, ktorá spočívala v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov, a preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na fakt, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Považoval za nepravdivé, klamlivé a zavádzajúce tvrdenia navrhovateľa v odvolaní s tým, že Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva, ale mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt, a to, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ust. § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka Slovenska nepotvrdzovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 Zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, pričom sa nedopustila žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou SR. Zdôraznil, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľka nepreukázala, že sa bezúspešne domáhala vydania svojej pohľadávky od dlžníka, teda Družstva, keďže stále je účastníčkou prebiehajúceho konkurzného konania. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru NS ČR, podľa ktorej, kým má navrhovateľka pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázala bezúspešne domáhanie sa vydania tohto obohatenia, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti Stálu za škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb., a to existencia samotnej škody. Aktuálne podľa neho nemožno ani odhadnúť výšku škody navrhovateľky, keďže vznik škody a jej výška závisia od výsledku konkurzného konania, teda škoda môže navrhovateľke vzniknúť až po jeho ukončení. Škoda

totiž podľa neho nevzniká v okamihu splatnosti pohľadávky a ani v okamihu omeškania dlžníka, ale mohla by vzniknúť okamihom, keď sa právo veriteľa stalo fakticky nevymáhateľným (III ÚS 361/09 z 26.11.2009, II ÚS 165/2012 z 13.02.2013). Zároveň uviedol, že v zápisnici o pojednávaní síce nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy, nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise, oboznámil a presne špecifikoval o aké doklady išlo s tým, že v súlade s ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti s tým, že z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. februára 2008, sp. zn. IObo 283/2006 vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať, pričom odporcovi je známe, že na Okresnom súde Bratislava I sú proti nemu vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe, pričom vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods., 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu navrhovateľky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.), a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a veľmi podrobne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnej neprávosti neho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi, týkajúcimi sa odvolaním napadnutých výrokov rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky na prerušenie konania, ako aj návrh uplatnený navrhovateľkou na náhradu škody, spôsobenej jej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad Družstvom.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ mal voči PODIELOVÉMU DRUŽSTVU SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717 (ďalej „Družstvo“), toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, pohľadávku vo výške 4.575,52 Eur, ktorá jej Družstvom nebola vyplatená, a uplatnila si ju voči Družstvu v konkurze, následne po popretí časti tejto pohľadávky bola navrhovateľom iniciovaná žaloba o určenie jej oprávnenosti, konanie o ktorej nie je doposiaľ právoplatne skončené. Zo súdom prvého stupňa výkon a neho dokazovania vyplýva, že dňa 02.06.2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL TNVEST, o.c.p., a.s. v likvidácii, (ďalej „obchodník s cennými papiermi“), ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ust. § 43 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, predmetom ktorej bol podľa článku 1. bod 2 záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k predmetnej zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy zo dňa 30.03.2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi, Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, a rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 zo dňa 30.05.2011 Národná banka Slovenska zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ust. § 144 ods. 4 písm. c) zák. č. 566/2001 Z. z. z dôvodu porušenia ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zák. č. 566/2001

Z. z. a ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách. V posudzovanej veci sa navrhovateľ návrhom domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej škodu, ktorá jej mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska, špecifikovanom v návrhu na začatie konania a jeho doplnení, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investícií Družstva, keď Družstvu porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), e), h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti, zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investícií bola už od 31.12.2006, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24.08.2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia, má portfólio nedostatočne rozložené, t. j., že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať, a že Národná banka Slovenska prijala od 20.08.2008 do 04.03.2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia obchodníkovi, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľ nemohla rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteníach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

V posudzovanej veci sa teda navrhovateľ voči štátu domáha náhrady škody, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľa na náhradu škody je ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodu zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinnou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vysvetlenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale

napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenie príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením vecí vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnôžení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Odvolací súd sa najskôr stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom e. 129/2010 Z. z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investícií. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investícií. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela žali. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových

hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z. z.). Pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcofských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľka. Podľa platnej právnej úpravy mohla totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z. z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21.07.2013; § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na farchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemal vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľky, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľka vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľka si ako členka Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska 7.0 dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľ sa

nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolačný súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z.. Postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľka očakávala a namietala ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavujú práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkal len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľ tvrdí nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázal.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že Družstvo, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava 1 zo dňa 11.04.2011, Č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011, malo voči navrhovateľovi dlh v žalovanej výške, pričom súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľ v konaní neuniesol dôkazné bremeno, kedy nepreukázal vznik škody, pretože nepreukázal bezúspešne domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bol v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nemu v pozícii dlžníka povinného mu vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Kým teda nepreukázal bezúspešne domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný predpoklad existencie škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84. publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľa, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa v podanom odvolaní, týkajúcou sa údajného procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že súd prvého stupňa právneho zástupcu navrhovateľa a právneho nástupcu odporcu oboznámil s obsahom listinných dôkazov založených v spise, následne po poučení podľa § 120 ods. 4 OSP sa obaja právni zástupcovia vyjadrili, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Nemožno teda u navrhovateľky konštatovať, že by jej procesným postupom súdu prvého stupňa bolo odňaté právo na spravodlivé súdne konanie. Navrhovateľom vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré malo spočívať v riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností, spôsobom uvedeným v ust. § 129 ods.1 O.s.p., teda nebolo odvolacím súdom zistené.

S poukazom na citované ustanovenie a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných dôkazov, a keď navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval

zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd tento rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods., 1 O.s.p., v odvolacom konaní úspešnému odporcovi však ich náhradu nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil (§151 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení teda vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Podľa ustanovenia odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Odvolací súd sa najskôr stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z. z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investícií. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investícií. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zák. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z. z.). Pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľka. Podľa platnej právnej úpravy mohla totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z. z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľka si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21.07.2013; § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľka vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznaosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jej argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá y jej ako povinnému subjektu takúto

povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnúť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 01.03.2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 08.01.2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z..

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto

účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcovi. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľka tvrdí nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázala.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľka bol členkou Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 05.05.2011. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľka v konaní neunesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala zánik jej členstva v Družstve. Nepreukázala potom ani vznik nároku na vyplatenie vyrovnacieho podielu, ktorý by mal predstavovať jej voči odporcovi uplatnenú škodu. Správny je aj jeho záver, že i keby navrhovateľka hodnoverným spôsobom zánik jej členstva v Družstve preukázala, nepreukázala by vznik škody, pretože nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bola v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka povinného jej vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Kým teda nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný predpoklad existencie škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľa, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa v podanom odvolaní, týkajúcou sa údajného procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že súd prvého stupňa účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov na pojednávaní dňa 22.9.2014, po ktorom právne zástupkyne oboch procesných strán poučil podľa § 120 ods. 4 OSP, s tým, že tieto následne uviedli, že ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemajú. Navrhovateľkou vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré malo spočívať v riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností, spôsobom uvedeným v ust. § 129 ods.1 O.s.p., teda nebolo odvolacím súdom zistené .

S poukazom na citované ustanovenie a za stavu, keď súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľ v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, odvolací súd tento rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením č.k. 12C 156/2012-244 zo dňa 24. 03. 2015 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť do 10 dní od doručenia uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku vo výške 20 eur s tým, že poplatok bol vyrubený podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 01.10.2012 a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 01.10.2012, namietala uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vzhľadom na to, že predmetom konania je nárok navrhovateľky proti odporcovi na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., pričom konanie sa začalo do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 01.10.2012, teda aj k vyrubenému poplatku. Mala za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa súd napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil, správne označil položku Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súdny poplatok vyrubil, a súdny poplatok bol navrhovateľke vyrubený aj v správnej výške. Postup súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, bol preto správny. Odvolacie námietky navrhovateľky nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že v Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. síce do 30.09.2012 nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, od 01.10.2012 je však splatnené. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf 37/2010 zo dňa 04.05.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku

poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľke poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Navrhovateľka by nebol povinný zaplatiť poplatok za odvolanie (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podal pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podala dňa 9.03.2015, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z. z.. Preto postupoval súd prvého stupňa správne, ak jej napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinnnej v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrubil aj v správnej výške 20 eur.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si právo na ich náhradu neuplatnil (ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.